

Hükümet Programında Yer Almayan “Gerçekler”

haber

Hükümet, programının; ekonomi, sanayi, KOBİ'ler, AR-GE, enerji, ulaştırma ile iş sağlığı ve güvenliği politikalarını değerlendiren bir rapor yayımladı...

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Hükümet Programının meslek ve uzmanlık alanlarıyla ilgili olan ekonomi, sanayi, KOBİ, AR-GE, enerji, ulaşım ile iş sağlığı ve güvenliği bölümleri üzerine bir rapor hazırladı. Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından açıklanan “Hükümet Programının Ekonomi, Sanayi, KOBİ, AR-GE, Enerji, Ulaşım, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümlerinin Değerlendirilmesi Raporu”nun basın özeti yazının devamındadır. Raporun tamamına www.mmo.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Hükümet Programı, Odamız Raporunca gerek meslek ve uzmanlık alanlarımız kapsamındaki ekonomi, sanayi, enerji, ulaşım, iş sağlığı ve güvenliği bölümleri, gerekse toplumsal gereksinimler açısından eksik, hatalı ve yanlış bulunmuştur.

Programda belirtilen “büyüme” rantçının, ithalatçının, büyük sermayenin, tekellerin ve vurguncunun büyümesidir. Milli gelir artışı ise YTL'nin değer artışından kaynaklanmakta, yüksek faiz verme yoluyla sağlanan sıcak para akımı ile ucuzlatılan döviz ve yanlış ithalat politikaları sayesinde aldatıcı “büyüme” rakam ve yorumlarına ulaşılmaktadır.

2002 yılında 181 milyar dolar GSMH ile kişi başına gelir 2.598 \$ veya 4.260 YTL'dir. 2006 yılında ise 400 milyar \$ GSMH ile kişi başına gelir 5.477 \$ veya 7.395 YTL'dir. Yani dolar bazında % 109 olarak gösterilen GSMH artışı YTL bazında % 70'lerde kalmaktadır. 2002-2006 arasında % 50'ye ulaşan

deflatör bazındaki enflasyon da hesaba katıldığında YTL bazında enflasyondan arındırılmış gelir artışı yılda ortalama % 6,3 olup, faiz oranlarının (% 18-20) gerisinde kalmaktadır. Dolayısıyla 2013 yılı için hedeflenen kişi başına 10.000\$ milli gelir hesabı yüksek faiz, düşük kur oyunları ve ithalata bağımlı politikalara dayalı olup gerçekleri yansıtmaktan uzaktır ve yine ülkemiz lehine sonuçlar üretmeyecektir.

GSMH ve ithalat artışına dayalı ekonomik büyümenin nimetleri en üstteki % 10'u bulan kesimler tarafından paylaşılmaktadır. Böylece istihdam azalmış, işsizlik artmış, çalışanların reel gelirleri yerinde saymıştır. Yoksulluk sınırındaki 15 milyon insan ile 5,6 milyon işsiz insan görmezden gelinmektedir.

Cari işlemler açığı 2002'den 2006'ya dört yılda 28,4 kat artmıştır ve bu çok hızlı artıştan Programda söz edilmemektedir. Cari açığın GSMH'ye oranı 2002'de % 0,6 iken, 2006'da % 8,6'ya çıkmıştır. 2007'de bu değer % 10'un üzerine çıkması beklenmektedir. Dış borçların tutarı 205 milyar dolardır ve GSMH'ye oranı % 50'ye yaklaşmaktadır.

Türkiye cari açığını dış borçla kapatan, özel sektör kredilerini dış borca dayandıran, kısa vadeli küresel sermaye ile borsa alımlarını finanse eden bir ekonomik yapıya sahiptir. Daimi sıcak para akımı, yüksek cari açık, yüksek dış borç ve süreklileşmiş işsizliğe dayalı kırılgan ve krizlere açık bir ekonomik yapı söz konusu olmuştur.

İthal hammadde girdi oranı 2002 yılında % 60,1 iken, 2007 Temmuz'unda % 73'e çıkmıştır. Son bir yılda 154 milyarlık ithalatın 112,5 milyar dolarlık bölümü ham maddeye ödenmiştir. Programda övünçle söz edilen ihracat artışı, daha hızlı bir şekilde artan ithalatla sürdürülmektedir.

Yabancı sermaye Türkiye'ye, kısa vadeli spekülasyon sermaye ve + dış kredi + doğrudan yabancı sermaye olarak girmektedir. Borsaya 1.000\$ olarak gelen para bir yıl sonra 1.470\$ olarak geri dönmektedir. "Yüksek faiz+değerli YTL" dolayısıyla halkın sırtından % 47 nema ile para kazanılmaktadır.

Merkez Bankası döviz rezervi sadece 1,5 yıllık cari açığın karşılığıdır. İhracatın girdileri büyük oranda ithalatla karşılandığından dış açıkların borç ve kredilerle kapatılamaması halinde döviz rezervlerine dayalı bir dış ticaret dengesini kurmak mümkün değildir.

Doğrudan yabancı sermaye en az sanayi alanını tercih etmektedir. 2006 yılında sadece 1,9 milyar \$ bu sektöre yatırım yapmıştır. Toplam yabancı sermayenin yalnızca % 9'u bu alana yatırılmıştır.

Sanayi uzun bir süreden beri öncü sektör olmaktan çıkmıştır. Sanayi artık sanayileşme, kalkınma ve istihdam odaklı değildir. 2002-2006 döneminde istihdam sürekli düşmüştür (% 16 oranında). Sanayi girdisi hammaddeler % 73 oranında ithalata dayanmaktadır. Hükümetin bu nedenle sanayide söyleyecek bir lafı yoktur, sanayi gözden çıkarılmıştır. Sanayide üretim teşvik edilmemekte, özellikle ara malı ve yatırım malı üreten sektörler taşeronlaşmaya teşvik edilmektedir.

KOBİ kredilerinin artması, küresel rekabete giremeyen KOBİ'lerin işletme sermayesinde açıklarını kapatmalarına ve daha çok borçlanarak ürün maliyetlerini yükseltmelerine zemin hazırlayacaktır. Yatırım kredileri, KOBİ'lerin bugünkü kriterleri içerisinde çok az firmaya şans tanımaktadır. KOBİ'lere yönelik AR-GE çalışması kredileri ise tamamen hayaldir. AR-GE ve İnovasyon için hazırlanan Yasa Tasarısı bütünüyle çok büyük işletme ve yabancı yatırımların AR-GE merkezleri içindir.

Enerji ve özellikle elektrik enerjisinde arz güvenliğinin önümüzdeki dönemin en önemli sorunu olacağı resmi öngörüsüne karşın Hükümet Programında buna yönelik ciddi bir plan ve öngörü yoktur. Ülkemiz bugüne kadar enerji ihtiyacını esas olarak yeni enerji arzı ile karşılamaya çalışan bir politika izlemiştir. Dağıtımda % 20'leri aşan kayıp-kaçaklar ve nihai sektörlerde % 50'nin üzerine çıkabilen enerji tasarrufu imkanları göz ardı edilmiştir. Oysa bundan sonra yatırımlarda benimsenmesi gereken, "önce enerji tasarrufu için yeni yatırım yapılması, bu yatırımlarla sağlanan tasarruflar yeterli olmadığında yeni enerji üretim tesisi yatırımı" olmalıdır temel ilkesi Hükümet Programında yoktur. Türkiye'nin birincil enerji ihtiyacının % 63.17'sini karşılayan petrol ve doğalgazda bugün için % 8 ve % 3 olan yerli üretim miktarını azami düzeye getirebilmek için, TPAO'nun kara ve denizlerdeki arama ve üretim çalışmalarının desteklenmesi Hükümet Programında bulunmamaktadır.

Nükleer enerji özel sektöre bırakılmayacak ciddi bir konudur ve yerli linyit, hidrolik, rüzgar ve jeotermal kaynaklarıyla, ilave 372 milyar kws elektrik üretimi imkanı varken, bu kapasitenin dokuzda bir bile etmeyen 40 milyar kws kapasiteli nükleer santraller için ülkemizi milyarlarca dolarlık borç yükü, yakıt ve teknolojik bağımlılık ve atık sorunuyla karşı karşıya bırakmanın bir anlamı yoktur.

Programda dile getirilen doğal gazın elektrik üretimindeki payının düşürülmesi için Hükümetin çok somut ve yatırımlara dayalı bir plan ortaya koyması gereklidir. Özellikle yerli linyit kaynaklarımızın değerlendirilmesinin önüne çıkabilecek muhtemel engellerin aşılması ve ülkenin enerji politikasını kendi çıkarları doğrultusunda yönetmesine engel teşkil edecek hususlar için alınması gereken önlemler Hükümet Programında yoktur. Programın başka bir bölümünde değinilen küresel ısınmayla ilgili olarak da herhangi bir program ve projeksiyonun ipucu da bulunmamaktadır.

"Mal ve hizmet üretiminin en önemli ön şartı ve girdisi olan altyapı hizmetlerinin rekabetçi piyasada özel sektör tarafından sunumu esas alınacaktır" yaklaşımının ulaşımaya uyarlanması ile zaten ilk

adımları atılmış olan, bütün yollar ve ulaşım türleri ile ulaştırma ve ilgili alt yapının özelleştirileceği anlaşılmaktadır. Programda dile getirilen, “Kamu kaynağını daha az, alternatif finans modellerini daha fazla kullanarak, havaalanları ve deniz yapılarında başarıyla uyguladığımız modellerin diğer altyapı projelerine de tatbik edilmesi önceliklerimiz arasında olacaktır” yaklaşımının “yap-işlet-devret”, “yap-işlet” ve “işletme hakkı devri” vb. modellere davetiye çıkaracağı açıktır. Kara, hava, deniz ve demir yolu ulaşımına ilişkin gerçekleştirilen ve öngörülen serbestleştirme-özelleştirme ve yalnızca kara yolu ulaşımını güçlendirmeye yönelik politikalar ile diğer ulaşım biçimlerine de yatırım yapılması gerektiği yaklaşımı arasındaki çelişki de çok görünür bir biçimdedir.

Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yasal düzenlemelere göre 50'den az sayıda işçinin bulunduğu işyerlerinde sağlık birimi oluşturulması zorunlu değildir. “İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu” 50 ve daha çok sayıda işçinin çalıştığı işyerleri için

öngörülmüştür. Bu mekanizma Türkiye'deki toplam işyerlerinin ancak % 1,5'inde işlemektedir. Çalışma yaşamı mevzuatı bütün çalışma alanlarını kapsamamaktadır. Programda övgüyle söz edilen İş Yasası, başlıca “sanayi ve ticaret” işlerini kapsamına almakta, tarım sektörünün tamamı, hizmet sektörünün de bir bölümü kapsam dışında kalmaktadır. İş sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili düzenlemeler KOBİ'lerin ve çalışanların büyük bir bölümünü kapsam dışında bırakmaktadır. Böyle adaletsizlik, böyle iş sağlığı ve güvenliği politikası olmaz!

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak meslek alanlarımızdan hareketle hazırladığımız 7 sayfalık, “Hükümet Programının Ekonomi, Sanayi, Kobi, Ar-Ge, Enerji, Ulaşım, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümlerinin Değerlendirilmesi Raporu”nda, yukarıda değinilen konular ayrıntılı olarak irdelenmekte ve basın-yayın kuruluşları ile kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

MMO Yönetim Kurulu

“Özgür ve Demokratik Bir Türkiye Yolunda Yeni Anayasa” Çalışmalarına Devam Edildi

Yeni Anayasa tartışmalarının gündeme gelmesinin ardından bir araya gelen Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türk Diş Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği ile Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) yöneticileri, 12 Eylül tarihinde yaptıkları basın toplantısı ile başlattıkları, “Özgür ve Demokratik Bir Türkiye Yolunda Yeni Anayasa” çalışmasıyla ilgili 3 Ekim 2007 tarihinde İstanbul Tabip Odası'nda bir toplantı düzenledi.

Toplantıya; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Mehmet Soğancı, Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil, Yönetim Kurulu üyesi Cemalettin Küçük ile Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış'ın yanı sıra emek meslek örgütlerinin temsilcileri ile anayasa çalışmasının akademik kurulunda yer alan Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu, Prof. Dr. Yılmaz Aliefendioğlu, Prof. Dr. A. Ülkü Azrak, Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi, Prof. Dr. Mesut Gülmez, Prof. Dr. Naz Çavuşoğlu, Doç. Dr. Bertil Emrah Öder, Dr. Abdullah Sezer, Dr. Tuncer Özyavuz ve Avukat Fikret İlkiz katıldı.

Emek-meslek örgütleri yapılan çalışmalar sonucu ortak bir açıklama yayınladı.

SOSYAL VE EŞİTLİKÇİ BİR ANAYASA ÇALIŞMASI

İnsan haklarına dayanan demokratik bir hukuk devletinin kurulmasına yönelik anayasanın hazırlanmasına katkıda bulunmak için;

Böyle bir duyarlılığa sahip öğretim üyeleri ile emek ve meslek örgütlerinin temsilcileri olarak yola çıkmış bulunuyoruz.

Son günlerde Türkiye'nin gündemine gelen AKP'nin hazırlattığı anayasa çalışmalarını ve TOBB'un girişimlerini ayrıntılı olarak değerlendirdik.

12 Eylül 2007 tarihinde başlattığımız "Özgür-Demokratik-Eşitlikçi Bir Türkiye İçin Anayasa-çalışmamızın ikinci toplantısını 3 Ekim 2007 tarihinde yaptık ve aşağıdaki kararları aldık:

Demokrasi, insan hakları ve emekten yana olan tüm toplum kesimlerinin yeni bir anayasa talebi olduğunu düşünüyoruz ve bu kesimleri de sürece dahil ederek çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Öncelikle, önemli bir yanlışı da düzeltmek istiyoruz: TOBB tarafından "Yeni Anayasa Sivil Platform Önerisi- adıyla kamuoyuyla paylaşılan bir girişimde, "TOBB Koordinasyonunda Toplanacak Sivil Toplum kuruluşları- başlığıyla sunulan listede TMMOB, TTB, KESK ve DİSK'in yanı sıra; "Ekim 2007 Atölye Çalışması Olası Katılımcıları başlığında, Bilim Kurulumuzdan Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu'nun adı yer almıştır. Herhangi bir biçimde görüşümüz alınmaksızın adlarımıza listelerinde yer vererek bilgi kirliliği yaratmaya çalışan TOBB'un söz konusu girişimiyle herhangi bir ilişkimiz bulunmadığını kamuoyuna önemle duyurur, çalışmalarımıza kendi platformumuzda devam edeceğimizi ilan ederiz.

Bu çalışmayı başlatan emek ve meslek örgütleri olarak, çalışmalarımıza, belirlenen temel ilkelerle uyum gösterecek bir genişlemeyi de önümüze bir görev olarak koyuyoruz.

12 Eylül 2007 günü basın toplantısı yolu ile başlattığımız hareketin devamı olarak;

3 Ekim günü yaptığımız ve tam gün süren toplantıda, hem yürütülen anayasa çalışmalarında tanık olunan gelişmeleri değerlendirdik, hem de çalışmamızın yol ve yöntemini belirledik.

Bu çerçevede oluşturduğumuz ortak görüşler ve aldığımız kararlar şunlardır:

- Bu süreçte izlenen sorunlu yöntem nedeniyle yaratılan bilgi kirliliğini aşmak amacıyla kamu oyunun doğru bilgilendirilmesi gerektiği,

- Bunu sağlamak için de Türkiye gibi önemli sorunlarla karşı karşıya bulunan bir ülkenin geleceğini belirleyecek olan bir ortak mutabakat metninin aceleyle getirilmemesi ve konunun serinkanlı bir biçimde tartışılması gerektiği konusunda görüş birliğine vardık;

Hareketimiz bu amaçla; çalışmalarını kısa, orta ve uzun vadede olmak üzere üç kademeli olarak şu şekilde planlamıştır:

1) Kısa dönemde; yukarıda amacı belirlenen çağdaş bir anayasanın "nasıl yapılması gerektiği- konusunda bilimsel olarak ve ayrıntılı biçimde hazırlanacak olan raporun en kısa zamanda kamuoyu ile paylaşılacaktır.

2) Orta dönemde; (ikinci adım olarak) böyle bir anayasanın içeriğinin "hangi ilkelere dayanması gerektiği" konusunda yapılacak olan ayrıntılı çalışmanın kamuoyu ile paylaşılması;

3) Uzun dönemde; yeni anayasa yukarıda hedefleri belirlenen böyle bir çalışmaya katkı sunacak toplumsal kesimlerle konuyu birlikte tartışmaya ve resmi makamlar tarafından yürütülen anayasal çalışmaların yakından izlenmesi üzerine kararlığını teyit etmiş bulunuyoruz.

İnsan haklarına dayanan demokratik bir anayasa yapım sürecinde toplumumuzda yaratılan bilgi kirliliğinin aşılması amacıyla, hareketimizin zaman zaman kamuoyunu bilgilendirmesi de alınan kararlar arasındadır.